

VZDĚLÁVACÍ MATERIÁL

ke kurzu

ZPRACOVÁNÍ A VÝROBA MLÉČNÝCH PRODUKTŮ

v rámci projektu

Zpracování zemědělských produktů 2014

Realizátor projektu: Farmářské centrum VLTAVA, o.s.

Datum konání: 8.11. 2014

Financováno z Programu rozvoje venkova

**Farmářské
centrum**
Vltava o.s.

Modelová situace: Občan získal zemědělskou usedlost s několika hektary pozemků, polí, luk a pastvina a rozhodl se začít hospodařit.

Ve chlévech a stáji v usedlosti ustájí nakolik dojených krav (či stádečko koz nebo ovcí). Na pastvinách bude zvířata pást, na loukách sekat a sušit trávu na seno a na polích pěstovat plodiny, většinou jako krmivo pro svá zvířata, z menší části pro prodej. Hospodařit bude v režimu ekologického zemědělství a mléko od krav bude zpracovávat na jeden, nejvýše dva druhy biopotravin (bílý jogurt a tvrdý sýr) Část produktů rostlinné výroby, jogurty a sýry bude prodávat z farmy, popř. dodávat do obchodní sítě a tím zajistí přiměřený příjem ze zemědělské výroby. Aby mohl tyto své představy naplnit, musí splnit následující administrativní povinnosti. Pro dokreslení je vždy uvedena (tučně) i skutečná práce, zemědělská činnost směřující k naplnění uvedeného cíle.

- ❖ Registrace zemědělského podnikatele na místně příslušném živnostenském úřadě, s povinností doložit (naštěstí postačí občanský průkaz)
  - dosáhla věku 18 let,
  - má způsobilost k právním úkonům,
  - má trvalý pobyt¹⁰⁾ na území České republiky, nejedná-li se o občana České republiky nebo o občana členského státu Evropské unie,
- ❖ Následně povinnost registrovat se u místně příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení jako plátce pojistného za svojí osobu s povinností platit od příštího měsíce zálohy na pojistné
- ❖ Následně povinnost registrovat se u svá zdravotní pojišťovny jako plátce pojistného za svojí osobu s povinností platit od příštího měsíce zálohy na pojistné
- ❖ Následně registrace na místně příslušném pracovišti finančního úřadu, zpravidla jako plátce i poplatník k těmto daním
  - Daň z příjmu fyzických osob podle §7 (za sebe)
  - Daň z přidané hodnoty s čtvrtletním zdaňovacím obdobím (není nutno hned v počátku podnikání, ale po překročení stanoveného obrátu v budoucnu)
  - Silniční daň pokud bude při podnikání používat motorové vozidlo než zemědělský traktor
- ❖ Pokud následně dojde k závěru, že bude při zemědělském podnikání zaměstnávat zaměstnance (což vzhledem k zámyslu faremního zpracování a prodeje zpracovaných výrobků je nutností) pak:
  - Registrovat se na příslušné OSSZ jako plátce sociálního pojištění za zaměstnance
  - Registrovat se u ZP zaměstnance jako plátce pojistného na ZP za zaměstnance
  - Registrovat se na finančním úřadě jako plátce daně z příjmů ze závislé činnosti

- Uzavřít smlouvu s vybraným praktickým lékařem o zajištění závodní zdravotní péče a zajistit vstupní lékařskou prohlídku zaměstnance
- ❖ Registrovat se na místní zemědělské agentuře a požádat o zaregistrování do evidence uživatelů zemědělské půdy
  - Ke každému pozemku, který bude užívat, předložit právní důvod užívání (doložit vlastnictví, nájemní či jinou smlouvu)
  - Doložit uzavřené dohody s dosavadními uživateli pozemků, že mu pozemky k určitému datu předají.
  - Doložit a zajistit zakreslení přesných hranic všech užívaných pozemků s přesností cca 1 metr
  - Doložit a zajistit zakreslení všech stájí a chlévů, kde budou zvířata ustájena a míst na pastvinách, kde budou zvířata shromažďována popř. kde mají umístěnu napáječku, naháněcí uličku, odchyťovou klec
- ❖ **Nyní může začít tyto pozemky užívat, takže ve volné chvíli může koupit traktor, pluh, secí stroj, osivo a zorat a zasít**
- ❖ Ohlásit na příslušné Krajské veterinární správě Státní veterinární správy svůj úmysl chovat hospodářská zvířata pro účely podnikání
- ❖ Požádat u Českomoravské společnosti chovatelů vedoucí ústřední evidenci hospodářských zvířat o přidělení čísla hospodářství a ohlásit druhy hospodářských zvířat, které bude chovat.
- ❖ Zajistit vedení „stájového registru“ pro každý druh chovaných hospodářských zvířat a hlásit na předepsaném formuláři příchod každého hospodářského zvířete na farmu
- ❖ Pokud bude jako pastviny s pobytem zvířat využívat pozemky v několika katastrech, je povinen zřídit samostatné hospodářství se samostatným číslem hospodářství v každém katastru a následně evidovat a hlásit každý přesun každého zvířete z pastviny v jednom katastru na pastvinu v druhém katastru, u skotu a koní zapisovat tento přesun do „průvodního listu skotu“, každý druhý rok vyžadovat vystavení nového listu neboť těmito zápisy popíše během dvou let vyčleněnou část listu.
- ❖ Pokud má k dispozici vlastní studnu, aby mohl dát vodu ze studny zvířatům pít, musí
  - Podat žádost o povolení užívání vody z vlastní studny pro podnikatelské účely
  - K tomu doložit doklad o kolaudaci studny
  - Předložit (a předtím zaplatit zpracování) Stanoviska osoby odborně způsobilé ve vodním hospodářství o kapacitě zvodnělých vrstev v prostoru studny
- ❖ Vybudovat kapacity pro ukládání statkových hnojiv (hnůj zvířat) na dobu nejméně 6 měsíců, popř. snížené o teoretickou produkci hnoje za období, kdy budou zvířata prokazatelně na

pastvinách a místo produkce hnoje budou produkovat (a zanechávat na pastvinách) moč a výkaly

- ❖ Připravit a zajistit vedení evidence hnojiv a statkových hnojiv (hnůj, výkaly) od okamžiku, kdy na farmu přiveze první zvíře.
- ❖ Zpracovat a nechat si schválit na příslušném vodohospodářském orgánu havarijní plán pro případ havárie v souvislosti se zacházením se závadnými látkami (chlévkový hnůj) v množství větším než 1 tuna
- ❖ Zpracovat „hodnocení ekologické újmy“ které stanoví možný rozsah ekologického ohrožení okolí podniku především v souvislosti s činnostmi „manipulace se závadnými látkami (hnůj) a odběr podzemních vod (používání vody pro napájení ze studny)
- ❖ V návaznosti na toto hodnocení zajistit a být schopen doložit finanční zabezpečení likvidace případné ekologické újmy, za kterou by mohl být odpovědný.
- ❖ Zpracovat a nechat si na krajské veterinární správě Státní veterinární správy schválit pohotovostní plán pro případ výskytu nákazy hospodářských zvířat
- ❖ Zajistit úpravu a následné úřední schválení vlastních dopravních prostředků pro přepravu zvířat na vzdálenost větší než 50 km a absolvování kurzu pro osoby, které mohou plnit funkci osoby doprovázející hospodářská zvířata při cestách nad 50 km, popř. zajistit toto prostřednictvím odborně způsobilé dopravní firmy
- ❖ Nakoupit krmiva pro plánovaný počet hospodářských zvířat a uskladnit je v vyčleněných objektech v množství, postačujícím do doby, než vyrobí krmivo vlastní.
- ❖ Krmiva musí nakoupit výhradně od osoby, registrované u ústředního a kontrolního ústavu zemědělského jako prvovýrobce krmiv.
- ❖ Sám se musí zaregistrovat u Kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského jako prvovýrobce krmiv, aby mohl sekat louky a sušit trávu na seno, neboť seno je krmivo, které může vyrábět jen registrovaný výrobce krmiv.
- ❖ **Nyní může koupit hospodářská zvířata, přepravit je na farmu, nahlásit je do ústřední evidence a doufat, že osoba, která mu zvířata prodala je také řádně a včas nahlásí a zvířata budou v ústřední evidenci převedena na jeho hospodářství.**
- ❖ až se kravám narodí telata, tak bude třeba plnit tyhle ouředně stanovené a kontrolované povinnosti:
  - **odpovídá šířka individuálního kotce pro telata min. kohoutkové výšce telete, měřeno ve stoje, a délka kotce musí být min. rovna délce těla měřené od rostálního okraje mulce nosu po kaudální okraj hrbolu kyčelního vynásobeného koeficientem 1,1;**
  - **individuální kotce pro telata nesmí mít celistvé stěny, ale stěny s otvory, které telatům umožňují vizuální a hmatový kontakt s ostatními telaty**

- **dostávají telata starší dvou týdnů krmivo obsahující vlákninu v min. množství zvyšujícím se postupně od 50 g do 250 g pro telata ve věku 8 - 20 týdnů obsahující tolik železa, aby byla zajištěna průměrná hladina krevního hemoglobinu min. 4,5 mmol/litr**
- ❖ Pokud bude zaměstnávat při provozování zemědělské výroby, chovu zvířat a následné zpracování produktů více než 5 zaměstnanců, umožnit jim založení odborové organizace a vyčlenit pro tuto organizaci prostředky pro zajištění činnosti (např místnost pro schůze, vybavení pro práci předsedy....)
- ❖ Začít připravovat vstup podniku do režimu ekologického zemědělství. Uzavřít smlouvu s vybranou kontrolní organizací a na vstupní kontrolu připravit tyto dokumenty:
  - Osvědčení o zápisu do evidence zemědělského podnikatele a/nebo živnostenský list a/nebo výpis z obchodního rejstříku
  - Žádost o registraci osoby podnikající v EZ a ohlášení změn
  - Smlouva s kontrolní organizací, protokoly o vstupní kontrole a ročních kontrolách
  - Protokoly a záznamy z kontrol jiných kontrolních orgánů se vztahem k EZ
  - Popis provozní jednotky (i jiné zemědělské výroby v téže oblasti) včetně vlastního kontrolního systému a opatření při zjištěných neshodách
  - Výměry pozemků, seznam pozemků, půdních bloků...(LPIS)
  - Mapa s vyznačením pozemků (honů, produkčních-půdních bloků) a provozních budov (skladů, stájí...)
  - Plán osevů a hnojení pro tento rok
  - Evidence o pozemcích, záznam o provedených pracích - karty honů (produkčních bloků)
  - Přihlášku k certifikaci pro tento rok
  - Evidenci o provedeném hnojení (uchovává se 7 let)
  - Evidence používání přípravků na ochranu rostlin, místo použití, i když nepoužíváte; tak pouze vyplněné tiskopisy
  - Evidenci zvířat = evidenční karty zvířat (centrální evidence, záznamy o chovu, smlouvy),
  - Evidenci o léčení zvířat
  - Evidenci o krmení zvířat (pouze podniky prokazující % sušiny) - s pozemky v PO, nakupující krmiva,...
  - Receptury – složení používaných lizů, premixů, krmných směsí
  - Evidence doby přístupu zvířat do výběhu (především u vazného ustájení)
  - Evidenci stížností třetích osob (reklamační řád)
  - Evidenci o proškolení zaměstnanců ze zákona a Nařízení rady ES o ekologickém zemědělství v platném znění

- Provozní, účetní záznamy (účetnictví nebo daňová evidence) musí být v jednotce umožňující kontrolu (uchovávají se 5 let).
    - Na přijaté faktury musí být Váš záznam o provedené kontrole vstupů, nákupů = datum a podpis NK 889/2008 Čl.66.
    - U BIO zkontrolujte kód kontrolní organizace a přiloženou kopii platného certifikátu a příloh výrobce, obchodníka (dodavatele), Čl. 23 a 24 NR 834/2007.
    - V době nákupu musí být certifikát platný.
    - Na vydaných fakturách (dodacích listech) musí být označení BIO (PO) a uveden kód např. CZ-BIOKONT-03 (odběratelům přiložíte kopii platného certifikátu s přílohou).
    - Povinnost používání loga ES pro biopotraviny a povinnost uvádění informace o původu použitých biosurovin se posouvá na 1. červenec 2010 (NR 967/2008). Pod logem ES musí být kód CZ-BIOKONT-03 a pod kódem Země původu ČR /nebo EÚ/ (Čl. 24 NR 834/2007).
  - Evidenci-deník prodeje z farmy (pokud provádíte prodej konečnému spotřebiteli)
  - Skladovou evidenci (skladové karty, skladovací řád)
  - Evidenci o čištění skladů, strojů...
  - Havarijní plán (pokud skladujete nebo nakládáte se závadnými látkami)
  - Veškeré udělené výjimky a plán opatření aby podnik po uplynutí platnosti výjimek plně vyhovoval
  - Pokud kromě ekologického zemědělství provozujete i jinou zemědělskou výrobu-konvenční hospodářství v téže oblasti, připravte směrnice a předpisy o oddělení. Kontrole podléhá i tato provozní jednotka
  - Chovatelé včel: Zejména údaje o umístění včelstev, původu včelstev, o ošetřování a krmení včelstev, odstranění nástavků a vytáčení medu, množství získaného medu, vosku, propolisu, mateří kašičky, evidenci o léčení atd.
  - Povolení k odběru podzemních vod
  - Registrace výrobce krmiv www.uzkuz.cz
  - Použití farmářského osiva www.druvod.cz
  - Registrace (souhlas) k prodeji ze dvora (Státní veterinární správa, §27a zákona 166/1999 veterinární zákon)
  - Oznámení SZPI o zahájení činnosti (prodeje potravin) §3 odst1 bod i) zákona 110/97 o potravinách
- ❖ Pro přímý prodej kravského mléka i pro jeho zpracování nutnost získání „individuálního referenčního množství mléka“ – běžnou mluvou „mléčné kvóty“ pro přímý prodej

- Přiděluje se jednou do roka – v lednu žádost na SZIF, doložit k ní:
  - Doklad, že je zemědělským podnikatelem
  - Doklad, že vlastní stádo dojnic
  - Pokud stádo nevlastní, doklad že ho vlastnit bude
  - Doklad, že stádo je ze zdravotního hlediska prosté nákazy IBR
  - Doklad, že je vlastníkem „zařízení v němž se zpracovává mléko“ tj vlastní mléčnice popř. registrované lékárníčky
  - Pokud podá včas, bude mu v nějakém malém množství přiděleno
  - Kvótu může i koupit od subjektu, jemuž byla přidělena dříve, výše uvedené doklady musí předložit stejně, jinak SZIF kvótu nepřevéde
- ❖ K registraci mléčnice či lékárníčky musí zřídit objekt, který splňuje požadavky nařízení 852/2004, příloha 1 a 2, které jsou (zkráceně) tyto:
- podlahové povrchy udržovány v bezvadném stavu a musí být snadno čistitelné.....
  - povrchy stěn udržovány v bezvadném stavu a musí být snadno čistitelné.....
  - stropy (nebo v provozech bez stropů vnitřní povrch střechy) a stropní instalace konstruovány a opatřeny takovou konečnou úpravou, aby se zabránilo hromadění .....
  - okna a jiné otvory konstruovány tak, aby se zabránilo hromadění nečistot.....
  - dveře snadno čistitelné, a je-li to nezbytné, snadno dezinfikovatelné.....
  - povrchy (včetně povrchů zařízení) v oblastech, kde se manipuluje s potravinami a zejména povrchy přicházející do styku s potravinami udržovány v bezvadném stavu a snadno čistitelné.....
  - je-li to nezbytné, musí být k dispozici příslušenství pro čištění, dezinfekci a skladování pracovních nástrojů a pracovního vybavení
- ❖ Musí požádat o registraci tohoto zařízení místně příslušnou Krajskou veterinární správu Státní veterinární správy a předložit podle vyhlášky 289/2007 tyto dokumenty
- a) kolaudační rozhodnutí nebo kolaudační souhlas,
  - b) umístění podniku v území s vyznačením (popisem) jeho relevantních vazeb na okolí, jmenovitě z hlediska dopravního a z hlediska ochrany životního prostředí (situační plánek),
  - c) celkové konstrukční a dispoziční řešení podniku včetně technologického zařízení (plánek objektu podniku, v případě potřeby příslušnou část stavební dokumentace),
  - d) bližší určení a vybavení jednotlivých provozních prostorů,
  - e) některé technické podrobnosti (úprava podlah, stěn, stropů, dveří, oken, kanalizační systém, větrání, osvětlení, hygienické zázemí apod.),

- f) zásobování pitnou vodou (zdroj, vodovodní řád, odběrová místa, roční plán odběru vody podle spotřeby, výsledky laboratorního vyšetření vody),
- g) postupy založené na zásadách HACCP¹¹⁾ a o systém vlastní kontroly podmínek výroby a zdravotní nezávadnosti živočišných produktů,
- h) organizaci provozu a sanitaci podniku (provozní a sanitační řád) a o zajištění účinných postupů pro případ výskytu nebezpečné nákazy,
- i) dezinfekci, dezinfekci a deratizaci (zajištění, používané prostředky, plán akcí, jejich evidence a vyhodnocování),
- j) způsob třídění, bezpečné ukládání či ošetřování vedlejších živočišných produktů, jejich zpracovávání nebo předávání do zařízení určeného k jejich neškodnému odstraňování nebo k dalšímu zpracovávání, jakož i způsob likvidace ostatních odpadů.

➤ A dále zpracovat a předložit ke schválení provozní a sanitační řád, který obsahuje

1. hlavní zásady organizace a řízení provozu,
2. prostorové a dispoziční uspořádání podniku, včetně oddělení činností se zřetelem na ochranu surovin a potravin živočišného původu před kontaminací,
3. stručný popis vykonávaných činností včetně jejich objemu, doby výkonu a určení prostorů, kde jsou uváděné činnosti vykonávány,
4. způsob sledování požadovaných teplot potravin živočišného původu,
5. pravidla provádění a vyhodnocování výsledků vlastní kontroly hygienických podmínek výroby;

b) sanitace podniku:

1. způsob a postupy čištění a dezinfekce provozních prostorů a výrobních zařízení, používané čisticí a dezinfekční prostředky,
2. způsob a postupy hubení škůdců (dezinfekce a deratizace), používané dezinfekční a deratizační prostředky,
3. věcný a časový plán provádění dezinfekčních, dezinfekčních a deratizačních činností včetně situačního náčrtu míst určených k pokládání nástrah, způsoby vyhodnocování účinnosti jednotlivých akcí, postupů a prostředků,
4. osoby odpovědné za organizaci a provádění čištění, dezinfekce, dezinfekce a deratizace, event. smluvní zajištění výkonu těchto činností,
5. vedení dokumentace o provedené dezinfekci, dezinfekci a deratizaci,
6. způsob uskladňování čisticích, dezinfekčních, dezinfekčních a deratizačních prostředků.

➤ A jehož přílohou je plán postupů, založených na zásadách HACCP, které jsou uvedeny v nařízení 852/2004 takto:

2. Zásady HACCP ve smyslu odstavce 1 spočívají

- a) v identifikaci všech rizik, kterým musí být předcházeno nebo která musí být vyloučena či omezena na přijatelnou úroveň,
- b) v identifikaci kritických kontrolních bodů na úrovních, v nichž je kontrola nezbytná pro předcházení riziku, pro jeho vyloučení nebo pro jeho omezení na přijatelnou úroveň,
- c) ve stanovení kritických limitů v kritických kontrolních bodech, které s ohledem na předcházení identifikovanému riziku, jeho vyloučení nebo jeho omezení oddělují přijatelnost a nepřijatelnost,
- d) ve stanovení a použití účinných monitorovacích postupů v kritických kontrolních bodech,
- e) ve stanovení nápravných opatření, jestliže z monitorování vyplývá, že kritický kontrolní bod není zvládnán,
- f) ve stanovení pravidelně prováděných postupů k ověření účinného fungování opatření uvedených v písmenech a) až e); a
- g) ve vytvoření dokladů a záznamů odpovídajících typu a velikosti potravinářského podniku, jejichž účelem je prokázat účinné používání opatření uvedených v písmenech a) až f).

Při každé změně výrobku, procesu nebo fáze přezkoumají provozovatelé potravinářských podniků tento postup a provedou v něm nezbytné změny.

3. Odstavec 1 se vztahuje pouze na provozovatele potravinářských podniků vykonávajících činnosti v jakékoli fázi výroby, zpracování a distribuce potravin, které následují po prvovýrobě a souvisejících postupech uvedených v příloze I.

4. Provozovatelé potravinářských podniků

- a) prokáží příslušnému orgánu, že jednají v souladu s odstavcem 1, přičemž důkaz musí být podán způsobem požadovaným příslušným orgánem s přihlédnutím k typu a velikosti potravinářského podniku;

b) zajistí, aby všechny dokumenty popisující postupy vyvinuté v souladu s tímto článkem byly neustále aktualizovány;

c) uchovávají po vhodnou dobu veškeré další doklady a záznamy.

5. Prováděcí pravidla k tomuto článku mohou být stanovena postupem podle čl. 14 odst. 2. Tato pravidla mohou usnadňovat určitým provozovatelům potravinářských podniků provádění tohoto článku zejména tím, že k plnění odstavce 1 umožní užívání postupů uvedených v pokynech pro používání zásad HACCP. Tato pravidla mohou také upřesnit dobu, po kterou provozovatelé potravinářských podniků v souladu s odst. 4 písm. c) uchovávají doklady a záznamy.

➤ **Pokud toto vše zpracuje a předloží, bude mu s velkou pravděpodobností zařízení na zpracování mléka zaregistrováno a bude moci doklad o jeho zaregistrování přiložit k žádosti o mléčnou kvótu (uvedené o dva stránky výše) a pokud to stihne do konce ledna kalendářního roku, bude mu kvóta pravděpodobně od dubna přidělena a bude moci začít dojnice dojit**

- ❖ **Nadojené mléko od vlastních dojnic může nyní zpracovat např. na výše jmenovaný jogurt**
- ❖ Aby mohl uvedený jogurt uvést na trh, musí ho řádně označit v souladu s dosud platným zněním zákona o potravinách a vyhlášky o požadavcích na mléčné výrobky.
- ❖ Současně musí toto označení splňovat požadavky již platného, ale ještě neúčinného Nařízení EU „O poskytování informací o potravinách spotřebitelům“ neboť toto nařízení povoluje výrobky, uvedené na trh před účinností tohoto nařízení označovat po dobu přechodného období podle původních předpisů, ale tento jogurt nebyl uveden na trh pře účinností tohoto nařízení.
- ❖ Současně musí etiket s označením vyrobit jen takové množství, aby je mohl přepracovat poté, co nabyde účinnosti aktuálně projednávaná novela zákona o potravinách, která Nařízením EU implementuje do podmínek ČR a následně je mohl opět přepracovat, jakmile po nabytí účinnosti novely zákona o potravinách nabude účinnosti novela vyhlášky o požadavcích na mléčné výrobky....
- ❖ Každého 15 musí za následující měsíc zpracovat a poslat na SZIF Hlášení o plnění mléčné kvóty pro přímý prodej mléka. V tomto hlášení musí vyrobené jogurty přepočítat z objemu v ml, uváděného na obalu na váhu spotřebovaného mléka v kilogramech přepočtem podle příslušného nařízení vlády a pokud vyrábí kromě jogurtu i jiné druhy mléčných výrobků, musí je přepočítat na kilogramy spotřebovaného mléka stejným postupem, s využitím stanovených koeficientů a toto hlášení nejpozději do 15 každého měsíce doručit na podatelnu SZIF . Budiž

s potěšením konstatováno, že po zjednodušení z poslední doby lze k odesílání tohoto hlášení využívat i běžnou elektronickou poštu.

- ❖ Prodej jogurtu musí řádně zaregistrovat v účetnictví, spočítat a odvézt z něj příslušnou, nyní již 15% daň z přidané hodnoty a cenu bez daně zaúčtovat jako výnos ze zemědělské činnosti.
- ❖ Pokud hodlá v budoucnu žádat o dataci, určenou pro chovatele dojnic, musí k budoucímu „doložení poměru příjmů z prodeje mléka k příjmům z ostatní zemědělské výroby“ evidovat zvlášť prodej mléka v cenách, za které ho opravdu prodává a mléko, spotřebované při výrobě mléčných výrobků ocenit pro tyto účely průměrnou cenou mléka, dosaženou při prodeji mléka všemi zemědělci podle vyjádření Českého statistického úřadu v minulém roce, což je např. pro rok 2012 částka 7,79 Kč.
- ❖ Pokud jako ekologický zemědělec zpracovávající vlastní biomléko chce jogurt řádně označovat jako biopotravinu, musí podat Ministerstvu zemědělství žádost o svou registraci (kromě ekozemědělce, kterým již je) jako výrobce biopotravin. Po kladném rozhodnutí MZE musí zpracovat žádost své kontrolní organizaci o registraci nového bioproduktu, k tomu musí doložit recepturu vyráběného jogurtu, použité biosuroviny, název výrobku a způsob označování
- ❖ Kontrolní organizace provede kontrolu výroby z hlediska zajištění že nedojde k záměně ekologických a „konvenčních“ surovin při výrobě a pokud dojde ke kladným závěrům....
- ❖ je mu s velkou pravděpodobností tento výrobek certifikován jako biojogurt.
- ❖ **Nyní již může uvádět na trh biojogurt, vyrobený z biomléka od vlastních, ekologicky chovaných zvířat.**

Hygienický balíček – potravinové právo EU

- *Nariadení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 základy potravinového práva*
- *č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin... (požadavky na konstrukci, dispozice a uspořádání potravinářského podniku, pravidla HACCP)*
- *č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného... ..(pro „mlékaře“ ve znění Nařízení 1662/2005, stanoví požadavky na syrové mléko, hygienu dojení a přepravy, tepelné ošetření mléka...)*
- *č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol... (potraviny)*
- *č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů...(krmiva)*
- *č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny (Text s významem pro EHP)(odběry vzorků a stěry)ve znění Nařízení 1441/2007.*
- *č. 2074/2005 ze dne 5. prosince 2005 , kterým se stanoví prováděcí opatření pro některé výrobky podle nařízení Evropského... (Poslední z uvedených nařízení zavádí tzv. „informace o potravinovém řetězci“ a mírně doplňuje Nařízení 1662/2005 v otázkách pasterizace mléka. Pro faremní zpracování mléka je v něm významné ustanovení o „potravinách s tradičními vlastnostmi“ a o „tradičních výrobních postupech“)*

Hygienický balíček - Poslední dvě nařízení jsou uvedena pouze pro úplnost, chovatelů dojených zvířat se prakticky netýkají

- *č. 2075/2005 ze dne 5. prosince 2005 , kterým se stanoví zvláštní předpisy pro úřední kontroly trichinel v mase*
- *č. 2076/2005 ze dne 5. prosince 2005 , kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění ...*

Týkají se jich ale další nařízení, která obvykle nejsou jako součást tohoto balíčku uváděna a sice dvě nařízení o vedlejších živočišných produktech:

- ***Nařízení Komise (ES) č. 999/2001 ve znění 956/2008 a 163/2009 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (BSE, slintavka, kulhavka pozn. autora)***
- ***Nařízení Komise (ES) č. 1069/2009 o vedlejších živočišných produktech a k němu:***
- ***Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, ...***

Nové významné nařízení se týká označování výrobků:

- ***Nařízení Komise (ES) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům – plně účinné od 14 prosince 2014!!!!***

Národní legislativa, která:

- Zpřesňuje aplikaci (implementuje) příslušné předpisy v podmínkách ČR
- Upravuje prodej malých množství výrobků prvovýroby, na který se nevztahují přímo použitelná nařízení EU
- Stanovuje „přizpůsobení“ (zjednodušení podmínek) nařízení EU pro některé, zejména malé podniky

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon) §18 až 27a (potraviny živočišného původu)

Vyhláška 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství

Vyhláška 128/2009 Sb., o přizpůsobení veterinárních a hygienických požadavků pro některé potravinářské podniky, v nichž se zachází se živočišnými produkty

A k označování potravin:

Zákon 110/1997 o potravinách a tabákových výrobcích (+velká novela s platností od 1.1.2015)

Vyhláška 113/2005 o způsobu označování (bude novelizována popř. zrušena)

Vyhláška 77/2003 o požadavcích na mléčné výrobky..... (bude novelizována)

+ 2 nové vyhlášky, ještě nevydané

o hygienických požadavcích na potraviny rostlinného původu určené pro přímý prodej a dodávání malého množství

o stanovení malého množství potravin osvobozených od požadavku na povinné deklarování výživových údajů

Pracovní verze

VYHLÁŠKA

ze dne 2013,

o hygienických požadavcích na potraviny rostlinného původu určené pro přímý prodej a dodávání malého množství

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 18 odst. 1 písm. d) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 306/2000 Sb., zákona č. 119/2000 Sb., zákona č. 146/2002 Sb., zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 558/2004 Sb., zákona č. 392/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 229/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 120/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb.:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje

- a) požadavky na produkty rostlinného původu a zacházení s nimi,
- b) pravidla pro prodej a dodávání malých množství vlastních produktů z prvovýroby a pro zacházení s těmito produkty,
- c) co se rozumí tímto malým množstvím.

§ 2

(1) Malé množství produktů rostlinného původu musí pocházet z vlastní zemědělské činnosti.

(2) Producent, který nabízí k prodeji malé množství produktů rostlinného původu, může prodávat nebo dodávat tyto produkty v malých množstvích

- a) přímo konečnému spotřebiteli, a to ve svém hospodářství, anebo v tržnici nebo na tržišti, nejbližších k jeho hospodářství,
- b) do místní maloobchodní prodejny, která je prodává přímo konečnému spotřebiteli.

(3) Ustanovení odstavce 2 se nepoužije, jde-li o pojízdný nebo zásilkový prodej.

§ 3

Za malé množství produktů rostlinného původu se považuje množství, které producent prodá přímo konečnému spotřebiteli nebo dodá do místní maloobchodní prodejny, která prodává přímo konečnému spotřebiteli v případě, že jde ročně o

- a) obilniny v množství do 200 kg,
- b) zrno pohánky, čirok, proso a kulturní druhy laskavce v množství do 200 kg,
- c) suché luskoviny v množství do 200 kg,
- d) olejnin v množství do 200 kg,
- e) konzumní brambory v množství do 2 000 kg,
- f) košťálovou zeleninu v množství do 2 000 kg,
- g) plodovou zeleninu v množství do 500 kg,
- h) kořenovou zeleninu v množství do 100 kg,
- i) cibulovou zeleninu v množství do 300 kg,
- j) luskoviny v množství do 100 kg,
- k) listovou zeleninu v množství do 100 kg,
- l) jádroviny v množství do 1 000 kg,
- m) peckoviny v množství do 500 kg,
- n) bobuloviny v množství do 100 kg,
- o) skořápkové plody v množství do 100 kg,
- p) byliny v množství do 20 kg,
- q) čerstvé houby pěstované v množství do 50 kg.

§ 4

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 2014.

Pracovní verze

VYHLÁŠKA

ze dne 2013,

o stanovení malého množství potravin osvobozených od požadavku na povinné deklarování výživových údajů

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 18 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 306/2000 Sb., zákona č. 119/2000 Sb., zákona č. 146/2002 Sb., zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 558/2004 Sb., zákona č. 392/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 229/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 120/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb.:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tato vyhláška upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie o poskytování informací o potravinách spotřebitelům pojem malé množství potravin, které je osvobozeno od požadavku na povinné deklarování výživových údajů.

(2) Pravidla pro malé množství potravin se vztahují na výrobce, který malé množství potravin prodává přímo konečnému spotřebiteli nebo dodává do místní maloobchodní prodejny za účelem přímého prodeje konečnému spotřebiteli.

§ 2

Masné výrobky

(1) Za malé množství masného výrobku se považuje množství nejvýše 450 kg konečného produktu týdně v případě, že

- a) potravinářský podnik týdně vyrábí nejvýše 4,5 tun masných výrobků a
- b) množství dodávaných masných výrobků do místní maloobchodní prodejny nepřekračuje týdně 35 % tímto potravinářským podnikem vyrobených masných výrobků.

§ 2

Lahůdky a výrobky z vajec

(1) Za malé množství masného výrobku se považuje množství nejvýše ..... kg konečného produktu týdně v případě, že

- a) potravinářský podnik týdně vyrábí nejvýše ..... výrobků
- b) množství dodávaných masných výrobků do místní maloobchodní prodejny nepřekračuje týdně 35 % tímto potravinářským podnikem vyrobených masných výrobků.

§ 4 Mléčné výrobky

(1) Za malé množství mléčných výrobků se považuje množství konečného produktu, které potravinářský podnik týdně vyrobí zpracováním:

- a) nejvýše 500 litrů kravského mléka,
- b) nejvýše 100 litrů kozího mléka, nebo
- c) nejvýše 50 litrů ovčího mléka od zvířat z vlastního chovu.

(2) Množství dodávaných mléčných výrobků do místní maloobchodní prodejny nepřekračuje týdně 35 % tímto podnikem vyrobených mléčných výrobků,

§ 5 Výrobky z produktů rybolovu

(1) Za malé množství výrobků z produktů rybolovu se považuje množství konečného produktu, které potravinářský podnik týdně vyrobí zpracováním nejvýše 100 kg produktů rybolovu.

(2) Množství dodávaných produktů rybolovu do místní maloobchodní prodejny nepřekračuje týdně 35% tímto podnikem zpracovaných produktů rybolovu.

§ 6 Výrobky z včelích produktů vyjma medoviny

Za malé množství výrobků z včelích produktů vyjma medoviny se považuje množství konečného produktu, které potravinářský podnik týdně vyrobí zpracováním nejvýše 2 tuny ročně včelích produktů.

§ 7 Potraviny rostlinného původu

Za malé množství produktů rostlinného původu se považuje množství konečného produktu ročně nejvýše:

- a) do 500 kg výrobků ze zpracovaného ovoce,
- b) do 500 kg výrobků ze zpracované zeleniny,
- c) do 1000 kg pro mlýnské výrobky,
- d) do 500 kg pro pekařské výrobky a těstoviny,
- e) do 500 kg pro luštěniny a výrobky z nich,
- e) do 250 kg pro cukrářské výrobky v množství do 250 kg,
- f) do 100 l pro oleje a tuky,
- g) do 50 kg pro cukrovinky, čokoládu a výrobky z čokolády,
- h) do 1000 l pro nealkoholické nápoje,
- i) do 100 kg pro ostatní druhy potravin rostlinného původu.

(2) Informace podle odstavce 2 příjemce oznámí (vloží se dozorový orgán) v listinné podobě nebo v elektronické podobě dálkovým přenosem dat tak, aby je obdržela nejpozději 24 hodin před příchodem potravin na místo určení.

§ 3
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 2014.

Pracovní verze

VYHLÁŠKA

ze dne ..... 20..,

u druhu, termínu, rozsahu a způsobu informování o potravině přijaté z jiného členského státu Evropské unie nebo ze třetí země

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 18 odst. 1 písm. f) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 306/2000 Sb., zákona č. 119/2000 Sb., zákona č. 146/2002 Sb., zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 558/2004 Sb., zákona č. 392/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 229/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 120/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., (dále jen "zákon") k provedení § 3d odst. 2 zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Toto nařízení upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie¹⁾ informační povinnost příjemce (vloží se druh potravin) v místě určení (dále jen „příjemce“).

§ 2

Informační povinnost

(1) Informační povinnost se vztahuje na (vloží se druh potravin).

(2) Příjemce informuje (vloží se dozorový orgán) o

- a) množství potravin přicházejících na místo určení,
- b) členském státě nebo třetí zemi, z nichž je potravin odesílána na místo určení,
- c) adrese místa určení příjemce provozující místo určení,
- d) fyzikálním stavu nebo způsobu úpravy potravin přicházejících na místo určení.

---

¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat, v platném znění.

§ 8
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 2014.